

Ina dunna surpassa cunfins

DA SILVIA HOFMANN AUF DER MAUR

■ **Elne è ina citad pitschna e quieta en il sidvest da la Frantscha. En vischinanza da la mar, datiers dal cunfin cun la Spagna. En l'Office du Tourisme datti in prospect: «Histoires d'hier et d'aujourd'hui».** Sper la catedrala romana Sainte-Julie-et-Sainte Eulalie cun ses magnific claustrigl ed il museum dal pictur artist Etienne Terrus sa chatta la fotografia alv e nair d'ina dunna giuvna cun ina mattina sin bratsch. Ella surri charin entant che la pitschna charsina ses mintun. La dunna è Elisabeth Eidenbenz (1913–2011), figlia d'in reverenda da la Part sura turitgaisa. Dal 1939–1944 ha ella manà la «Maternité Suisse d'Elne», in'instituziun per dunnas en speranza, mammas ed uffantins. Per curt temp eran ellas mitschadas qua da las cundiziuns inumanas che regivan en ils champs per lung da la riva da la Mar mediterranea vischina. Ils champs enturn Rivesaltes eran surchargiads cun fugitivas e fugitivs da la guerra spagnola e curt pli tard er cun dunnas ed umens gidieus fugids giu dal nord da l'Europa. Sut la protecziun d'Elisabeth Eidenbenz e sias collavuraturas èn naschids en la Maternité Suisse passa 600 uffants, tranter quels 200 da mammas gidieuas. Il 1944 è la Maternité vegnida confiscada e rumida da l'armada tudestga. Oz è ella in lieu da pelegrinadi per quests «uffants» dentant attempads e lur famiglias. L'edifizi imposant, ina villa da jugendstil a l'ur dad Elne, è daventà in

lieu commemorativ. Ins auda spagnol, franzos, tudestg, englais. Las personas salvadas returnan e visitan cun larmas en ils eglis il lieu da lur naschientscha. Entant ch'Elisabeth Eidenbenz è quasi emblindada en Svizra è ella en Spagna, Frantscha ed Israel in'eroxa. Ell'è vegnida onurada cun las pli autas distincziuns, tranter quellas la «Légion d'honneur», la «Crusch d'onur da l'Orden civil da la regina Sofia» sco er il titel d'onur «Gista tranter las naziuns». I dat films, teaters, cudeschs. En Svizra è Elisabeth Eidenbenz stada ina scolasta modesta. Ma ina cun curaschi civil. Senza resguardar cunfins ha ella gidà là nua ch'i era basegn. Il davos ha ella manà en la vischinanza da Vienna ina chasa d'uffants per personas bandischadas ord l'Europa da l'ost. Ina dunna ch'ha surpassà cunfins.

L'atura è deputada en il cussegl grond e viva a Cuira.

Elisabeth Eidenbenz (1913–2011).